

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2017.gada 14.novembrī Nr. 1-8/24

**Latvijas Republikas Saeimas
Sociālo un darba lietu komisijai**
e-pasts: sociala.komisija@saeima.lv
e-pasts: saeima@saima.lv

Par likumprojektu "Veselības aprūpes finansēšanas likums" (reģ.nr.1030/LP12)

Nemot vērā Tiesībsarga likuma 12. panta 8. punktā noteiktos uzdevumus, Latvijas Republikas tiesībsargs (turpmāk – tiesībsargs) papildus 2017.gada 27.oktobra vēstulē Nr.1-5/143 "Par likumprojektu "Veselības aprūpes finansēšanas likums"" minētajiem priekšlikumiem lūdz komisiju, izskatot likumprojektu pirms otrā lasījuma, papildus izskatīt šādus priekšlikumus.

1) Likumprojekta "Veselības aprūpes finansēšanas likums" (turpmāk – likumprojekts) 11.panta otrās daļas 9.punktu tiesībsargs rosina izteikt šādi:

"9) vienam no vecākiem, kurš audzina bērnu līdz 7 gadiem vai vismaz trīs bērnus vecumā līdz 15 gadiem;"

Tiesībsargs uzskata, ka atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 91.pantā iekļautajam tiesiskās vienlīdzības principam, ir nepieciešams pietuvināt ārpuslaulības savienībā dzīvojošo personu tiesisko aizsardzību laulātu pāru tiesiskajai aizsardzībai. Pētījumā par laulības neregistrēšanas problemātiku¹ norādīts, ka 2015.gada sākumā Latvijā vecuma grupā 20-44 gadi, kas atbilstoši statistikas datiem ir aktīvais laulību slēgšanas vecums, precējušies ir 34% vīriešu un 41% sieviešu. Apzinoties faktisko realitāti, ārpuslaulības savienībā dzīvojošiem vecākiem tiesības uz veselības aprūpes pakalpojumiem valsts obligātās veselība apdrošināšanas ietvaros būtu jānodrošina tādā pašā apmērā, kā tās tiek nodrošinātas tiem vecākiem, kuri dzīvo laulībā. Tāpat vienlīdzīgi būtu nodrošināmas arī to vecāku tiesības uz veselības aprūpes pakalpojumiem, kuri bērnus audzina vieni (piemēram, viens no vecākiem ir miris, vecāki ir šķīrušies u.tml.).

¹ Pētījums par Laulību neregistrēšanas problemātiku. Pētījuma veicējs: SIA "Projektu un kvalitātes vadība", 2015.gada decembris. Pieejams www.pkc.gov.lv/sites/default/files/images-legacy/Gala_zinojums_19012016.pdf [skatīts 13.11.2017.]

2) Likumprojekta 12.panta pirmo daļu tiesībsargs rosina izteikt šādi:

“(1) Veselības apdrošināšanas iemaksas apmērs kalendāra gadā ir 1 % no divpadsmitkārtīgas minimālās mēneša darba algas.”

Tiesībsargs pievienojas Latvijas Darba devēju konfederācijas paustajam viedoklim, ka, nosakot veselības aprūpes iemaksu apmēru 5 % apmērā no divpadsmitkārtīgas minimālās mēneša darba algas, nesamērīgi tiek ierobežotas to personu tiesības, kuras nav apdrošinātas veselības apdrošināšanai, t.i., neatbilst kādam no likumprojekta 11.pantā minētajam statusam. Pieņemot, ka 2020.gadā minimālā alga ir 430 euro, veicamās veselības apdrošināšanas iemaksas 21,50 euro mēnesī atbilst maksājumam no ienākuma, kas ir līdzvērtīgs algai 2150 euro apmērā (1 % no 2150 euro ir 21.50), kas ir ievērojami lielāka kā vidējā darba alga valstī, nemaz nerunājot par minimālās darba algas apmēru.

Ar cieņu
tiesībsarga vietā
tiesībsarga vietniece

I.Piļāne

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu